

[Grønning.]

Fodertab. Produktionsprisen for Smør maa derfor under tilsvarende Fodringsforhold som de daværende og med en Pris pr. Foderenhed af 25 Øre antages at ville blive 30 Foderenheder gange $25 = 7$ Kr. 50 Øre pr. kg, og det er forstaaeligt, at de ca. 150 000 Landmænd, der har Smørproduktionen som deres vigtigste Erhvervsgren, med nogen Ængstelse ser Vinteren i Møde. Med en Ernæringsituation for Mennesker og Husdyr, som er ganske tilsvarende den, der raadede omkring Aarsskiftet 1917—18, vil det da være naturligt i Korthed at fremdrage eller genopfriske i Erindringen de Foranstaltninger, man dengang iværksatte til Opretholdelse af Smørproduktionen og til Sikring af Befolkningens Forsyning med dette vigtige Næringsstof.

Den 20. Oktober 1917 traf Regeringen en Overenskomst med Smørseksportudvalget om Tilbageholdelse af dansk Smør til Hjemmemarkedets Forsyning, og fra 22. Oktober samme Aar fastsattes en Maksimalpris for Forbrugere af 4 Kr. pr. kg og for Producenter af 4 Kr. 48 Øre pr. kg. Allerede den første Smørordning slog saaledes fast, at Forbrugerpris var eet og Producentpris noget andet. Den forholdsvis ringe Spændvidde mellem de to Priser blev dog senere langt større. Disse Priser blev fastsat i Henhold til Regeringens almindelige Bemyndigelse, og Overenskomsten med Smørseksportudvalget var gældende til 1. December samme Aar. Man tilstræbte imidlertid en lovmæssig Ordning, og da Forhandlingerne herom ikke var tilendebragt inden Overenskomstens Udløb, forlængedes Ordningens Gyldighed fra 3. December 1917 til 1. Januar 1918 alene med den Ændring, at Producentprisen i dette Tidsrum forhøjedes til 4 Kr. 60 Øre pr. kg.

Disse midlertidige Smørordninger afløstes saa pr. 1. Januar af Lov af 10. December 1917, hvorved Staten overtog hele Smørproduktionen og tilsikrede Producenten de førnævnte 4 Kr. 60 Øre pr. kg, hvilken Pris dog senere under Hensyn til Ønskeligheden af den størst mulige Produktion forhøjedes derved, at Producenterne fik Andel i Eksportoverskuddet, som bragte Prisen op i 4 Kr. 80 Øre pr. kg. Loven fik Gyldighed til 1. November 1918, og der fastsattes for Lovens Gyldighedsperiode en Smørpris til Forbrugerne af 3 Kr. 20 Øre pr. kg.

Ved Lov af 1. November 1918 fornyedes denne Smørlov for et Aar med enkelte Ændringer, hvoriblandt den vigtigste var den, at Producentprisen forhøjedes for det kommende Aar til 5 Kr. 50 Øre, der fordelte sig

med en Vinterpris fra 1. November 1918 til 11. Maj 1919 paa 6 Kr. 24 Øre pr. kg og en Sommerpris paa 4 Kr. 68 Øre til 29. Juni, hvorefter den garanterede Pris af 5 Kr. 50 Øre betaltes til Tidspunktet for Smørordningens Udløb.

Disse forskelligartede Priser for Vinter- og Sommerproduktionen viser, at de daværende Lovgivere har haft et rigtigt Syn paa Produktionens ulige Vilkaar henholdsvis Vinter og Sommer. Jeg skal ikke paa nærværende Tidspunkt stille Forslag om, at en Ordning efter tilsvarende Principper gennemføres nu, men udelukket er det ikke, at vi i det kommende Aar kommer til at beskæftige os hermed.

Den gennemsnitlige Producentpris, der fremkom som Resultat af disse Smørlove, var 5 Kr. 27 Øre for 1918 og 5 Kr. 69 Øre for 1919.

Udgifterne ved disse forskellige Smørordninger og Smørlove, der tilsikrede Befolkningen en billig Smørpris, blev for Statskassens Vedkommende op imod 80 Mill. Kr., et betragteligt Beløb ogsaa med Krigtidens Forhold for Øje. Men det, der opnaaedes, var heller ikke af ringe Værdi. Landets Fædtstofforbrug sikredes Befolkningen i rimelig Mængde og til taalelig Pris, og af den værdifulde Kvægbestand reddedes de væsentligste og vigtigste Dele, saaledes at der efter Krigen, hvorunder Koantallet var blevet formindsket med ca. 300 000 Stk., var Grundlag for at arbejde den op paa ny.

En senere Tid har ikke haft Grund til at bebrejde den daværende Regering og Rigsdag de Ofre, der i saa Henseende blev bragt.

Vi staar nu i samme Situation, som den daværende Regering og Rigsdag gjorde det ved Aarsskiftet 1918. Det er de samme Spørgsmaal som dengang, vi skal tage Stilling til og træffe Afgørelse om. Det er Befolkningens Ernæring og Opretholdelse af vor Husdyrbestand — som ogsaa efter Krigen vil være vort vigtigste Aktiv —, der skal sikres, og uklogt vilde det være, om man ikke ved Behandlingen af saa vigtige Sager benyttede de Erfaringer, som en tidligere Generation har stillet til vor Raadighed.

M. K. Sørensen: Jeg vil gerne henlede den højtærede Marineministers Opmærksomhed paa et Forhold ved vort Redningsvæsen, som jeg synes trænger til at blive rettet. Det drejer sig om de Kaar, som man byder Redningsmandskabet, der gør Vagttjeneste. Jeg synes, disse Kaar